

Els orígens del teatre andorrà

 [elperiodic.ad/noticia/76197/els-origens-del-teatre-andorra](https://www.elperiodic.ad/noticia/76197/els-origens-del-teatre-andorra)

Portada d'«En terres d'Andorra». | El Periòdic >

No fa tant temps que a Andorra s'hi representa teatre. Ni que se'n fa de collita pròpia. Des de fa anys l'oferta sobre l'escenari és destacada i se'n pot veure a totes les parròquies. Com en tots els àmbits, hi va haver un pioner, i respecte al producte nacional Jacint Martisella va ser-ho. Fabiola Sofia Masesgosa ho explica en el seu llibre *En terres d'Andorra*. Obra de teatre de Jacint Martisella Pobla (1934), que des d'ahir es pot trobar a les llibreries.

La idea va sorgir a partir de la seva tesi doctoral, que abastava el teatre a Andorra del 1900 al 1970. La seva va ser la «primera obra de teatre d'un andorrà», com indicava l'autora. Martisella va néixer a Barcelona, però era fill d'andorrans i tenia la nacionalitat. L'obra la va trobar al Poble Andorrà. Portaveu del Casal Andorrà de Barcelona, una publicació mensual de notícies del Principat, i dels actes i celebracions que realitzava la institució. Era definida com «una comèdia lírica pastoral de costums andorrans amb tres històries d'amor, que es barregen entre si i on hi ha confusions», i servia a Martisella per «recordar el seu país i fer una exaltació d'Andorra». El resultat va ser positiu i «va tenir bona acceptació». L'estrena es va produir el 29 d'abril de 1934, i va ser presentada pel director del casal, Agusti Riqué. Primer es va representar a Barcelona i després a Andorra. Concretament el 24 de maig de 1934 al Casino de les Escaldes. L'endemà es va repetir la funció. Aquestes tres ocasions van ser les úniques vegades que es va representar.

El llibre, en el qual en la portada hi ha una il·lustració de Sergi Mas, es pot trobar «la biografia de l'autor, els personatges, personificacions i diversos temes, com el contraban, la prohibició del joc i la devoció a les verges de Meritxell i Canòlich». En l'argument

s'explica «una Andorra una mica idíl·lica, on tothom és molt feliç».

Repàs a la història

En l'estudi de la tesi doctoral, Masegosa va comprovar com fins als anys 30 de «teatre comercial no hi havia gairebé res. Sí que hi havia representacions de tradicions, com el ball de l'ossa, però no del que entenem ara com a teatre en un escenari». La primera que té documentada és el 1930, al Cinema Teatre Andorra d'Escaldes, amb l'obra Don Gonzalo o l'orgull del gec d'Àngel Guimerà. A la dècada dels 40 es feien unes «cinc o 10 representacions per any», xifra que va anar augmentant amb el pas del temps. «Cada vegada es van anar fent més obres, per les festes sempre, amb la peculiaritat que també es representava un sàinet».

En la investigació Masegosa va rebuscar a la premsa de l'època i va regirar arxius, tant al país com a Espanya i França. En aquest darrer va trobar la polèmica sorgida arran d'Els fruits d'una mala educació, obra en la qual «es criticava l'escola laica», que va portar fins i tot un conflicte «amb el veguer episcopal i el bisbe inclosos». Finalment es va poder representar, però passant per la censura, ja que «va haver de canviar-se el títol i alguns dels diàlegs».